

Η ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΥΨΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΗΜΑΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η σημαία υπήρξε από τα πολύ παλιά χρόνια ιερό εθνικό σύμβολο αφού αντιπροσώπευε ουσιαστικά την ίδια την πατρίδα και την ελευθερία της. Σκλαβωμένες πατρίδες δεν είχαν το δικαίωμα να την υψώσουν σε κανένα σημείο του υπόδουλου εδάφους τους. Για το λόγο αυτό την ιστορία των λαών οι οποίοι ζούσαν κάτω από κατακτητές συναντούμε πολλές περιπτώσεις που και μόνο η θέα της σημαίας προκαλούσε αισθήματα συγκίνησης και αναστάτωσης που κατέληγαν σε επαναστάσεις

Οι εθνικές σημαίες πήραν τη σημερινή τους μορφή μόλις κατά τους τελευταίους αιώνες με την εμφάνιση των αστικών κρατών που διαδέχθηκαν τα φεουδαλικά κράτη. Οι διάφοροι λαοί βέβαια είχαν από παλαιότερα κάποια σύμβολα που τα αναρτούσαν στα όρια επικρατειάς τους και τα οποία τους συνόδευαν στις μάχες. Οι Αρχαίοι Έλληνες ύψωναν μερικά σύμβολα σε κοντάρια όπως οι Αθηναίοι την Γλαύκα και οι Σπαρτιάτες τους Διόσκουρους. Παρόμοια ήταν και τα σύμβολα άλλων λαών που είτε είχαν πάνινες σημαίες είτε ομοιώματα σε ακόντια. Αργότερα χρησιμοποιήθηκαν σημαίες από διάφορα υφάσματα και με ποικίλες απεικονίσεις. Αναφέρεται στην Μακεδονική Σάρισα ενώ οι Βυζαντινοί χρησιμοποίησαν ποικίλους χρωματισμούς και σχέδια με πιο χαρακτηριστική την κίτρινη σημαία με τον δικέφαλο αετό.

Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας χρησιμοποιήθηκαν από τους κλέφτες και τους αρματωλούς καθώς και από τα

Κωστής Κοκκινόφτας

κατά καιρούς επαναστατημένα Ελληνικά σώματα τα φλάμπουρα και τα μπαϊράκια που διέφεραν διέφεραν κατά περιοχή και κατά ομάδα. Στα περισσότερα απεικονίζονταν κάποιος Άγιος ή υπήρχε το σχήμα του Σταυρού σε χρώμα ανάλογο με τις προτιμήσεις του οπλαρχηγού. Παρόμοιες σημαίες χρησιμοποιήθηκαν και κατά την έναρξη της επανάστασης.

Η Ελληνική σημαία όπως την ξέρουμε σήμερα καθιερώθηκε από την Α' Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου τον Ιανουάριο του 1922. Τα χρώματα της είναι το γαλάζιο και το άσπρο που από τότε αποτέλεσαν τα εθνικά μας χρώματα. Για τη σημασία των δύο χρωμάτων δεν γίνεται λόγος στο καθιερωτικό διάταγμα. Μια από τις πολλές εκδοχές που παρουσιάστηκαν για την ερμηνεία τους θέλει το γαλάζιο να συμβολίζει τον ουρανό της Ελλάδας και το άσπρο τα αφρισμένα κύματα και τα χιονισμένα βουνά της. Υπάρχουν δύο τύποι σημαίας αυτός της θάλασσας με τις 9 οριζόντιες ρίγες, 5 γαλάζιες και 4 άσπρες που εναλλάσσονται, και ο οποίος στη γωνιά προς το κοντάρι φέρει Σταυρό, και αυτός της ξηράς με τον άσπρο Σταυρό σε γαλάζιο ότι ο Μέγας Αλέξανδρος χρησιμοποίησε για σημαία κόκκινο ύφασμα πάνω στη Μακεδονική Σάρισα φόντο. Το κοντάρι στο οποίο αναρτάται φέρει στην κορυφή μεταλλική σφαίρα και σταυρό.

Με το τέλος του Εθνοκοσπελευθερωτικού αγώνα του 1821 η Ελληνική σημαία υψώθηκε σε όλες τις περιοχές του Ελληνι-

κού κράτους. Στην Κύπρο αυτό ήταν αδύνατο να γίνει αφού η Τουρκική κυριαρχία συνεχίστηκε μέχρι το 1878. Αλλά και κατά τα πρώτα χρόνια της Αγγλοκρατίας οι νέοι κατακτητές δεν ευνοούσαν την προβολή των ελληνικών συμβόλων που παρουσιάζονταν συνήθως κατά τους εορτασμούς διαφόρων επετείων.

Επίσημη ανύψωση Ελληνικής σημαίας έγινε για πρώτη φορά στις 6 Σεπτεμβρίου του 1902 από τον τότε Μητροπολίτη Κιτίου και μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Κύριλλο Παπαδόπουλο (1845-1916) στην Ιερά Μονή Τροοδίτισσας. Όπως μας πληροφορεί σημείωμα σε κώδικα της Μονής παρόντες ήταν αρκετοί έγκριτοι πολίτες της Λεμεσού καθώς και ο Ηγούμενος της Μονής Επιφάνιος, ένας από τους πιο σημαντικούς εκκλησιαστικούς άνδρες της εποχής. Το γεγονός κατέγραψε με σημείωμα της στις 7.9.1902 η εφημερίδα της Λεμεσού «Σάλπιγξ»:

«Πληροφορούμεθα μετ' ευχαριστήσεως ότι χθες ανεπετάσθη επισήμως εν περιόπτω τόπω της Μονής της Τροοδίτι-

σης η Ελληνική Σημαία, γενομένης άμα και καταλλήλου τη περιστάσει τελετής...».

Σε δεύτερο σημείωμα της, λίγες μέρες αργότερα στις 21.9.1902 η ίδια εφημερίδα συμπλήρωνε:

«... Εν τη τελετή παρίστατο προσκληθείς, καθ' ά έγραψαν ημίν, ο Μητροπολίτης Κιτίου, ομιλήσας επ' ευκαιρία του γεγονότος δια μακρών...»

Η επιλογή του χώρου της ιστορικής Μονής της Τροοδίτισσης για την ύψωση της ελληνικής σημαίας υπήρξε συμβολική. Όπως τόνισε ο Μητροπολίτης Κιτίου Κύριλλος στο λόγο του κατά την τελετή αυτή οι Μονές υπήρξαν σε όλο το διάστημα της ζωής του Γένους των Ελλήνων οι προμαχώνες των αγώνων του για εθνική δικαίωση και πνευματική πρόοδο. Και από τις Μονές αυτές είναι που αναμένει ο λαός ενίσχυση και καθοδήγηση στην πορεία του για ελευθερία. Όπως και πράγματι έγινε, στην εξέλιξη της ιστορίας του νησιού, κατά τη διάρκεια του Εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα του 1955-59, που τα Μοναστήρια είχαν καθοριστικό ρόλο στην προετοιμασία και στην διεξαγωγή του.